

Uluslararası Katılımlı

TÜRKİYE DOĞAL BESLENME ve YAŞAM BOYU SAĞLIK ZİRVESİ'2015

20-23 Mayıs 2015, Bilecik, Türkiye

Editörler

Prof.Dr. Celil Göçer
Prof.Dr. Mehmet Rüştü Karaman
Prof.Dr. Nevin Şanlıer

Farklı Mikro Element Gübrelerinin Tombul Fındık Çeşidinde Verim ve Kalite Özellikleri Üzerine Etkileri

Ayhan Horuz¹, Metin Turan², Adem Güneş³, Taki Demir⁴, Sinem Taşcı⁴

¹Ondokuz Mayıs Üniv. Ziraat Fak. Toprak Bilimi ve Bitki Besl. Böl. Samsun
e-posta: ayhanh@omu.edu.tr

²Yeditepe Üniversitesi, Genetik ve Biyomühendislik Bölümü, İstanbul

³Erciyes Üniv. Ziraat Fak. Toprak Bilimi ve Bitki Besleme Böl. Kayseri

⁴Sakarya Üniversitesi, Pamukova Meslek Yüksekokulu, Sakarya

Özet: Türkiye dünya fındık üretiminin %75'i ile lider üreticisi konumundadır. Fındık gıda endüstrisinde (şekerleme, unlu mamüller, dondurma imalatı, süt işletmeleri, şeker ve çikolata üretimi gibi) yaygın bir şekilde kullanılmaktadır. Ayrıca mısır gevreği, ekmek, yoğurt, sıvı yiyecekler, salata ve kahvaltılarda içersisinde bulunduğu gıdalarda da yoğun bir şekilde bulunur. Bu çalışma Türkiyede en fazla fındık üretiminin yapıldığı Orta Karadeniz Bölgesinde gerçekleştirilmiştir. Yapılan çalışma ile insan beslenmesi ve sağlığı bakımından farklı mikro besin içerikli gübrelerinin fındık verimi ve bazı fındık özelliklerine olan etkileri araştırılmıştır. Bu çalışmada, Süryamin BZn (B=9% B, 4% Zn EDTA şelat), Süryamin I şelat (S=10:7:6+Mikro besinler; 0.04% B, 0.2% Cu, 0.002% Co, 0.6% Fe, 0.07% Mn, 0.4% Zn, 0.002% Mo) ve Süryamin Mikro (M=3% Fe, 3% Mn, 3% Zn, 0.5% Cu, 0.7% B) gibi farklı özellikteki mikro element gübrelerinin, 2001 ve 2002 yıllarında, Tombul cv. fındık çeşidinde fındık verimi ve bazı fındık özellikleri üzerine etkileri belirlenmiştir. BZn 300 mg kg⁻¹ dozunda topraktan, diğerleri 50 mg kg⁻¹ dozunda yapraktan tam şansa bağlı blok denem desenine göre 3 tekrarlamalı olarak uygulanmıştır. Gübreler Control (H₂O), B (Süryamin BZn), M (Süryamin mikro), BS, BM, SM, BSM düzeninde uygulanmışlardır. En yüksek verim, çotonakta fındık sayısı, fındık boyutu, iç ağırlığı ve karanfil/sürgün oranı gibi bazı fındık özellikleri B (Süryamin BZn) uygulaması ile elde edilmiştir. En yüksek fındık içi ve sürgün uzunluğu S (Süryamin I şelat) uygulaması ile elde edilmiştir. En yüksek sağlam fındık miktarı ve en düşük çürük fındık miktarı M (Süryamin Mikro) uygulamasından elde edilmiştir.

Anahtar kelimeler: Fındık, gübre, mikro element, verim, fındık özellikleri

Effects of Different Micronutrient Fertilizers on the Yield and Quality Properties of Tombul cv. Hazelnut

Abstract: Turkey is the leading producer of hazelnuts with 75% of the world production. Hazelnuts are widely used in the food industry (e.g. by confectioneries, bakeries, ice-cream manufacturers; in dairy, candy and chocolate products). They are also a part of a wide range of food including cereals, bread, yogurt, soups, salads and dishes. This study was conducted in Central Black Sea Region of Northern Turkey, the largest hazelnut cultivation area. It aims to investigate the effects of different micronutrient fertilizers on hazelnut yield and nut properties in terms of human nutrition and health. In this study, it was determined to the effects of different characteristics of micro element fertilizers such as Suryamin BZn ($B=9\%$ B, 4% Zn EDTA chelate), Süryamin 1 of chelate ($S=10:7:6$ +Micro nutrients; 0.04% B, 0.2% Cu, 0.002% Co, 0.6% Fe, 0.07% Mn, 0.4% Zn, 0.002% Mo) and Suryamin Micro ($M=3\%$ Fe, 3% Mn, 3% Zn, 0.5% Cu, 0.7% B) foliar fertilizers on Tombul cv. hazelnut yield and certain nut properties in 2001 and 2002 years. BZn was applied as 300 mg kg^{-1} , and the others were applied in 50 mg kg^{-1} doses. The whole applications were applied as three replications in randomized block design. These fertilizers applied in the form of Control (H_2O), B (Süryamin BZn), M (Süryamin micro), BS, BM, SM, BSM. The highest yield and the average results for certain nut properties such as number of nuts in cotanac, nut size, kernel weight, and clove/shoot rates were obtained with the B (Suryamin BZn) applications. The highest rates of kernel and shoot length were obtained with the S (Süryamin 1 of chelate) applications. The highest amounts of healthy kernel and the lowest amounts faulty kernel were obtained from M (Suryamin Micro) fertilizer applications. Consequently, they affect indirectly the human dietary and healthy live.

Key words: Hazelnut, fertilizer, micro nutrients, yield, nut properties